

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre --- 24 K
Félévre --- 12 K
Negyedévre --- 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 207. szám.

Hétfő, szeptember 14.

Diadalaink északon és délen. Orosz és szerb vereség.

A szerbeket az egész vonalon visszavertük.

Budapest, szept. 14. (A Torontál eredeti távirata.) Mint Eszékről sürgönyzik, a szerbeket délen visszavertük a zimonyi, mitrovicai és rumai hatóságok zavartalanul és kifogástalanul működnek.

A zimonyi tanács táviratozza, hogy a katonai parancsnok közli, hogy Zimonyra vonatkozóan minden veszély megszűnt. Csapataink a szerbeket az egész vonalon a Száva tulsó oldalára kergették.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zimonyból sürgönyzik, Vukovics rendőrfőnök oda visszatért s a városban teljes nyugalom és rend van s a vasuti közlekedés Ujvidék és Zimony között menetrend-szerűen folyik.

Nagy győzelmünk Cembergnél. Tizezer orosz fogoly, számos ágyu.

Budapest, szeptember 13. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A főhadiszállásról jelentik. **A lemergi csatában a grodeki műut mentén és attól délre harcba vitt haderőnknek sikerült az ellenséget öt napi heves küzdelem után visszaszorítani, tizezer orosz elfogni és számos ágyut zsákmányolni.**

Ez az eredmény azonban nem volt teljesen kihasználható, mivel északi seregünket Ravaruskánál nagy tulerő fenyegeti és ezenkívül újabb orosz erők nyomultak ugy a Dankl hadsereg ellen, mint az ezen hadsereg és a csatater közti területre. Tekintettel az ellenség nagyon jelentékeny tulerejére, ajánlatos volt három hét óta majdnem szakadatlanul hősiesen harcoló hadseregeinket kedvező terepszakaszban gyülekeztetni és a további hadműveletekre készentartani.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese.

Budapest, szept. 13. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A lemergi csatában, amelyről Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese ma reggel érkezett jelentésében beszámol, a negyedik hadtestnek is kiváló része volt. **Ez a hadtest állandóan győzelmesen nyomult előre, nyolcvan ágyut zsákmányolt és ötszáz foglyot ejtett.**

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, **Lembergnél eddig kilencven zsákmányolt orosz ágyut számláltak meg és számuk még növekedni fog.**

A németek szétverték a poroszországi orosz sereget.

Budapest, szept. 14. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, szept. 13. A nagy vezérkar jelenti: **Hindenburg tábornok a kelet-poroszországi orosz sereget több napi harc után teljesen megverte. Az oroszok visszavonulása mintegy meneküléssé fajult. Hindenburg az ellenség üldözése közben már átlépte a határt és eddig több mint tizezer sebesületlen orosz fogolyról, nyolevan ágyu, számos gépfegyver, légi és egyéb jármű zsákmányolásáról tett jelentést. A hadizsákmány nőttön-nő.**

Stein, főhadiszállásmester.

A németek előnyomulása Franciaországban.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik: **A németek Pas de Calais-nál előnyomulnak.**

Egyéb események.

Hösi halált halt képviselő.

Budapest, szept. 14. A „Torontál“ eredeti távirata. Dahinten Ernő a közhalmi kerület munkapárti képviselője, aki mint tartalékos tiszt vonult hadba, a sabáci ütközetben elesett. A hősi halált halt képviselőről tegnap Tisza István gróf miniszterelnök a munkapártban mély sajnálattal emlékezett meg.

A szultán és a kedive tanácskozása.

Budapest, szept. 14. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Irodának Konstantinápolyból sürgönyzik, Abbas Hilmi egyiptomi kedive tegnap a szultánnal egy óra hosszat tanácskozott. A kedive azután Enver bej hadügy-

miniszterhez ment s vele tanácskozott. A tanácskozások nagy fellőnést kellették.

Odessza kormányzóját mint kémet agyonlőtték.

Budapest, szept. 14. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, Odessza katonai kormányzóját Kaulbars tábornokot a katonai hatóság rendeletére kémkedés miatt agyonlőtték.

A franciák agyonlőtték egyik tábornokukat.

Budapest, szept. 14. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Amsterdamból sürgönyzik, Percin francia tábornokot a hadbíróóság paran-

csára agyonlőtték, mert a francia angol csapatok segítségét kérő táviratai napokig visszatartotta.

Angolország nem küld csapatokat Franciaországba.

Budapest, szept. 14. (A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Turinból sürgönyzik, a „Stampa“ értesülése szerint Anglia elhatározta, hogy egyelőre nem küld csapatokat Franciaországba.

Orosz hadiadó.

Budapest, szept. 14. A „Torontál“ eredeti távirata. Szentpétervárról érkezett jelentések szerint, az orosz kormány hadiadót vetett ki a lakosságra.

HIREK.

— **Győzelmi hírek.** Tegnap este három győzelmi hírrel örvendeztethettük meg a közönséget. A lembergi győzelemről, Hindenburg német tábornok győzelméről és a szerb betörés visszaveréséről szóló híreket kaptuk meg tegnap este, amelyeket a színházban a Modern Mozi előadása közben hirdetett ki a „Torontál“ a közönségnek. Az örvendétes híreket a közönség zajos tetszéssel fogadta s egyuttal viharos lelkesedéssel tüntetett királyunk és Vilmos császár mellett, akinek képeit a győzelmi hírek alkalmából a Modern Mozi a vászonra vetítette.

— **A városi zenekola** értesíti a tanulókat, hogy f. hó 14-én d. u. fél 5 órakor jelenjenek meg az intézet helyiségében és a haladók hozzák magukkal hangszereiket. A tanítás 15-én kezdődik.

— **Hadijótékonyág.** A párdányi főszolgabíró 100 koronát küldött be a Vörös Kereszt javára, amely összeget egy felsőíttebei hazafias szerb nemzeti-ségű lakos Raits Lyubomir adományozta a Vörös-Keresztnek.

— **A hadbavonultak jótékonyága.** Az alábbiakban jótékony adományok listáját közöljük, amelyet azért emelünk ki a többi adományok közül, mert megható példáját mutatja a nemes érzésnek. Itt a hadbavonultak adakoztak a többi hadbavonultak családjai javára, kétszeresen áldozván a haza oltárára. A 16-ik számú lögyűjtő parancsnoksághoz tartozó bevonultak adakoztak agyanis a többi bevonultak családjai javára s adományait az alábbiakban közöljük:

Werth Miklós, Holzinger Lajos 2—2 K, Kipper József, Zillich Péter 1—1, Szudom Miklós 50 fillér, Kasnik Pál 1, Fogel József 2, Fuchs Miklós, Müller Ferenc, Lazity Sebő, Kocsis András Kerbel Miklós, Schweitzer Miklós, Müller Péter Kapusi György 1—1, Suck Antal 2, Stoffel Fülöp 1, Wunsch Jakab 5, Färber Jakab 2, Lukics Gyóka 5, Pleck Mihály, Palfi Imre, Molnár István, Komáromi István, Teimel Gyula 1—1, Csikos János 40 fillér, Malthaner Ádám 5, Glasz József 3-20, Moziacs Prokov 3, Morat János, Sipos János, Gileszan János, Schleich Péter, Müller Antal, Schröder Miklós, Törner Fülöp, Schneider Kristóf 2—2, Szabó Mátyas, Mészáros János, Heger Sebestyén, Szilágyi Lajos, Kosztics

János, Lőrincz István, Koczka Mihály, Ragonzai János, Schnitzer Lőrinc 1—1 K, Budai Sándor 60 fillér, Schári Illés, Babucz Mihály, Rieder Péter 50—50, Lotrian István 40, Martin Sándor, Király István 30—30 fillér, Maximov Zsiva 1 K, Paulus Jakab 2-40, Türbek János 2-40, Antal János, Czeschan Lajos, Tóth György, Burjan György, Laffe Antal, Tóth Mihály, Makra Albert, Batscha Aurél, Banjas János, Josch György, Franz Miklós 1—1 K, Pivar András, Nincsic Damjan, Gottlieb János, Csala Gergely, Polgár József, Novotni József 50—50 fillér, Téki János, Wita György 60—60 fillér.

— **A vasuti menetrend.** A m. kir. államasutak igazgatósága értesíti az utazóközönséget, hogy f. évi szeptember hó 7-ét követő éjjel 12 órakor a mozdítás idejére életbe léptetett hadi menetrend megszűnik s helyette az 1914. május 1-én kiadott polgári menetrend fog korlátozott számú vonatokkal újlag életbe lépni. A minket érdeklő forgalomba lépő vonalakat és vonatokat számaikat az alábbiakban közöljük azzal, hogy a vonatok részletes menetrendje az állomásokon kifüggesztett polgári menetrend hirdetményből vehető ki:

A budapest-szeged-orsovai vonalon Budapest-Orsova között a 703 és 704 sz. gyors a 709 és 710 sz. személyvonat Budapest Szeged-Temesvár között a 711. és 712 Budapest Szeged között a 715, 714, 717, 720 732 sz. vonat Budapest Czepléd között a 6710, 6711, 714, 728, 727, Budapest-Monor között, 724, 725, Budapest-Üllő között a 722 és 723 sz. vonat Szeged-Temesvár között, 720, 737, 738 és 735. Temesvár-Karánsebes között a 743 és 744. Karánsebes-Orsova között a 739 és 740 sz. vonat.

A szeged-nagybecskereki vonalon Szeged Nagybecskerek között 4701, 4708, 4714, 4715 és 4717.

Szeged-Karlova között a 4704, 4702, 4707. Karlova Nagybecskerek között a 4706 sz. vonat.

A nagyikinda-karlovai vonalon a 4801, 4802, 4803, 4806, 4807, 4808, 5811 és 4812 sz. vonat.

A hódmezővásárhely-nagyszentmiklósi vonalon az 5111, 5112, 5113 és 5114 sz. vonat.

A valkány-perjámos-temesvári vonalon a Valkány-Temesvár között 4911 és 4912. Valkány-Varjas között 4903 és 4904. Perjámos Temesvár között 4905 és 4906. sz. vonat.

A nagyikinda-nyerői vonalon a 6511, 6512, 6513, 6514. 6515 és 6516 vonat.

Az arad-nagyikindai vonalon Arad Nagyikinda között a 6701 és 6712. Arad Perjámos között 6713 és 6714. Perjámos-Nagyikinda között a 6715 és 6716 sz. vonat.

A lovrin-zsombolyai vonalon a 6801, 6802, 6811 és 6814 sz. vonat.

A temesvár-nagyszentmiklósi vonalon az 5601, 5602, 5611 és 5612 sz. vonat.

A temesvár-módsi vonalon a 6101, 6102, 6111 és 6112 sz. vonat.

A petre-pancsovai vonalon az 5701, 5702, 5711 és 5714 sz. vonat.

A zsombolya-nagybecskereki vonalon a 6007, 6004/6003, 6002/6001, 6012/6011, 6014 6013 sz. vonatok.

A zsombolya-nagybecskereki keskeny vágányu vonalon a 4611, 4612, 4613, 4614, 4667 és 4668 sz. vonat.

A nagybecskerek-pancsovai vonalon a 6201, 6202, 6211 és 6212 sz. vonat.

A torontálszécsány-versezei vonalon a 6301, 6306, 6311 és 6312 sz. vonat.

A torontálszécsány-alibunári vonalon a 6491, 6404, 6411 és 6412 sz. vonat.

A számos-antalfalvai vonalon a 6513, 6514, 6515, 6516 sz. vonat.

A felsorolt vonatok közlekedése vagy elmaradásáért, valamint esetleges csatlakozás mulasztásáért és késésért a vasutintézet felelőseget nem vállal. A vasutintézet fentartja magának, hogy a hirdetményben foglalt vonatok közül a katonai igények mérvéhez képest egyes vonatokat, esetleg az egész polgári menetrendet beszüntesse s a hadi menetrendet újlag életbe léptesse.

A magyar nőkhöz!

Mióta a hadsegélyző hivatal fölhevása megjelent, sok ezer szorgalmas nő kéz fáradozik az országban azoknak a ruhaneműeknek az elkészítésén, amelyekre szükségük van a hadbavonult katonáknak. Most már nagyon is elkelnek ezek a holmik és ezért elérkezett az ideje, az összegyűjtésüknek. Azok a kik ily cikkek előállításával foglalkoztak, küldjék be haladéktalanul a már kész dolgokat, hősipkákat, hasmelegítőket, térd- és lábszárvedőket, flanellingeket a hadsegélyző-hivatalhoz (Budapest, IV., Váci-utca 38.) A csomagokat teljesen díjtalanul szállítja a posta.

Miután megállapították, hogy hősipka, ermelegítő és térdvédő még körülbelül hatszázezer darab szükséges, fölkéri a magyar nőket, jelentsék be sürgősen a főispánnál (Budapesten a polgármesternél), hogy milyen mennyiségű pamutot kívannak vásárolni és ezen az alapon aztán a hadsegélyző-hivatal megküldi a szükséges mennyiséget az illetékes megyei vagy városi központi bizottságnak.

A pamutot nagyban való beszerzési áron bocsátják hölgyeink rendelkezésére. Egy hősipkára tizenegyet, egy pár ermelegítőre hét és egy pár térdvédőre tizenketet darab pamut kell. Szükség van ezenkívül vagy ötszázezer darab haskötőre s ötszázezer pár kapcára.

A magyar nők ajándéka fogja megvédeni derék harcosainkat az időjárás

viszontagsági ellen. Jelentkezzen tehát minden magyar nő sürgősen, hogy mielőbb megindulhasson az áldásos munka. Az alábbiakban összefoglalóan újra leírjuk a szükséges cikkek elkészítésének módját.

Hósapka. Készüljön világosszürke gyapjufonálból (berlini pamutból), ennek hiányában világos barna (kakiszínű), szóval olyan színű fonálból, amely hasonlít a katonák csukaszürkének nevezett ruhájához.

Kezdjük a munkát úgy, mint a harisnyánál s vegyünk négy türe összesen száznegyvennégy szemet. Mintázzuk a kötést felváltva, két sima és két fordított szemmel és figyeljünk különösen arra, hogy ez a sorrend akkor se zavartassék meg, amikor egyik türel át-megyünk a másikra. Az első sort dupla fonállal kell kötni, a többi munka szimpla fonállal folytatandó. Harisnyaszerűen kössünk tizenöt centiméter magasságig. Ezután ne kössünk többé köröskörül, hanem oda-vissza, hogy nyílást nyerjünk. Így folytatjuk a munkát husz centiméter hosszban, minden fogyasztás nélkül. Ha a husz centiméter nyílással elkészültünk, vagyis, ha az egész munka harmincöt centiméter magas, akkor mindkét oldalon ötven-ötven szemet végezzünk be. A közepében megmaradt negyvennégy szemmel pedig tovább kötünk husz centiméter magasságig, úgy hogy az egész darab legyen ötvenöt centiméter hosszú. Ezzel végleg befejeztük a kötést s ugyanazon a pamuttal varrva formáljuk a fejtetőt s a homlokot, amely utóbbira hat centimétert számítsunk. Ha az első sapka elkészült, próbáljuk azt valamelyik férfi fejére. A sapka akkor kifogástalan, ha a nyílás széle köröskörül szorosan tapad a homlokhoz, archoz és állhoz. A hósapka ugyanis köthető, ahogy a Hadsegélyző Hivatal levélelileg terjesztette, mert ez a minta is kifogástalan. Fianellből ne készítsünk hósapkat, mert ezek kevésbé felelnek meg a célnak.

Érmelegítő. Ugyanolyan anyagot használjunk, mint a hósapkánál. Ha a szürke szín fogytán van, akkor az érmelegítőnek az a vége, amely a zubbony alól nem látszik ki, akármilyen szinből is köthető. Dolgozzunk harisnyaszerűen összesen hetvenhat szemmel, az első sort dupla fonállal és mintázzuk a kötést úgy, mint a hósapkánál, tehát következetesen két sima szem után mindig két fordított szem. A hosszúság legyen husz centiméter.

Térdvédő. Kössük lehetőleg ugyanolyan szinből, mint a hósapkát. Ha a szürke szín elfogy, vehetünk bármilyen szinűt is, mert a térdvédő nadrág alatt is hordható. Formára nézve ugyanolyan a térdvédő, mint az érmelegítő, csak hogy nagyobb. Dolgozzunk tehát száztizenkét szemmel és szabjuk meg a hosszát harmincöt centiméterben.

Haskötő. Készüljön jó meleg flanelből, lehetőleg gyapjuflanell alkalmazunk, ennek hiányában vehetünk gyapotflanell is. A színe mellékes, csak ne fogjon. Formája téglalakú, szélessége harmincöt centiméter, hossza száz centiméter. Mindegyik végén a felső sarokban legyen egy-egy hetven centiméter, hosszu madzag. Ugyisint legyen a haskötő felső szélén is két madzag, még pedig egy a hossz közepétől tizenöt centiméterrel jobbra, a másik ugyanennyire balra. Az egyik madzag legyen husz centiméter, a másik száz centiméter.

Téli kapca. Készüljön gyapju- vagy gyapotflanellből, de készülhet barchetből is vagy pedig gyapjuból szőtt

szintartú női szövetből. Az anyaga ne legyen igen vastag. Hossza hatvan, szélessége ötven centiméter. Beszégni nem szabad.

A világháború naptára.

Olvasóinknak könnyebb áttekintés céljából itt állandóan adni fogjuk a világháború eseményeit:

Ausztria-Magyarország elfoglaltai:

aug. 6-án Olkusz	orosz várost
aug. 6-án Volbrom	orosz várost
aug. 7-én Miechow	orosz várost
aug. 8-án Radzivilov	orosz helységet
aug. 8-án Woloczyska	orosz helységet
aug. 8-án Nowosielica	orosz helységet
aug. 12-én Jadrzejov	orosz helységet
aug. 14-én Sabác	szerb várat
aug. 15-én Loznica	szerb községet
aug. 15-én Ljesnica	szerb községet
aug. 17-én Obrenovac	szerb községet

Seregünk átlépte Viszulát augusztus 8-án. E napon a határtól negyven kilométernyire minden orosz helység a miénk volt.

Aug. 14-én csapataink több helyen bevonnultak Szerbiába, az ellenséges erőket mindentől visszavetettük.

A Drina melletti harcoknál döntő győzelmet arattunk. Sok foglyot ejtettünk. Csapataink csodálatra méltó bátorsággal harcolnak.

Seregünk aug. 23-án Krassniknál fényes győzelmet aratott kétszáz ezer főnyi orosz sereg fölött. 3000 foglyot ejtettünk, 20 ágyut, 7 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Aug. 29-én Dankl Viktor tábornok, a kraszniki győztes, a niedrzvica—dusai magaslatoknál újabb diadallal tönkreverte az oroszok megerősített jobb szárnyát. Csapataink mindössze tizenöt kilométernyire vannak Lublintól.

Szeptember 1-én Auffenberg lovag serege megverte az orosz centrum jobbszárnyát, amelyet a Bugon túl üldöz. Ebben a csatában kétszáznál több ágyut és huszezer orosz foglyot ejtettünk.

Szeptember 6-ikán csapataink Mitrovica mellett megsemmisítették a Száván átkelt szerb Timok hadosztályt. Ötezer foglyot ejtettünk és számos hadiszert zsákmányoltunk.

A németek elfoglaltai:

aug. 3-án Alexandrovo	orosz várost
aug. 4-én Czenstochau	orosz várost
aug. 4-én Kalis	orosz várost
aug. 5-én Briey	francia várost
aug. 7-én Lüttich (Liège)	belga várat
aug. 18-án Mlava	orosz várat
aug. 20-án Brüsszelt	Belgium fővárosát
aug. 20-án Lodz	orosz várost
aug. 23-án Lunewille	francia várost
aug. 26-án Namur	belga várat
aug. 26-án Gent	belga várost
aug. 26-án Longwy	francia várost
szept. 2-án Amiens	francia várost
szept. 3-án Reims	francia várost
szept. 3-án Hirson	francia várat
szept. 3-án Ayvelles	francia várat
szept. 3-án Condé	francia várat
szept. 3-án La Fère	francia várat
szept. 3-án Laon	francia várat
szept. 7-én Maubeuge	francia várat

Aug. 10-én a németek Mülhausennél teljesen tönkrevették és megsemmisítették a hetedik francia hadtestet.

Aug. 11-én a németek a tizenötödik francia hadtest egyik vegyes dandárját Lunewillenél megverték, sok zsákmányt és hétszáz hadifoglyot szereztek.

Aug. 13-án Henrik bajor herceg lovaszadával megsemmisített egy francia dragonos osztalet.

A német és az osztrák-magyar hadsereg egyesült augusztus 6-án, orosz földön, Czenstochau és Bedzin körül.

Aug. 17-én a németek Stallpönnennél megverték az oroszokat s 3000 orosz foglyot ejtettek és hat gépfegyvert zsákmányoltak.

Aug. 18-án Japán ultimátumot intézett Németországhoz.

Aug. 21-én a németek Metz és a Vogezek között nagy diadalt arattak a francia seregek fölött. Ez volt a háború első nagy és jelentőséges csatája. A németek teljesen visszaverték az Elzászt fenyegető franciákat és most egy nagy nagy diadallal közelebb állnak Páris felé.

Aug. 23-án a Neufhateautól két oldalt előnyomuló német hadsereg teljesen megverte a Semois folyón áthatolt francia sereget. Számos ágyu, igen sok fogoly, köztük több francia tábornok a németek kezébe került. Maastól nyugatra a német csapatok megverték egy angol lovasdandárt.

Aug. 28-án St.-Quentinól északra a németek teljesen szétverték a szárazföldi angol hadsereget.

Aug. 28-án és 29-én a németek Neidenburg és Ortelsburg környékén kivetkék az oroszokat Kelet-Poroszországból. Több mint harmincezer orosz került hadifogságba.

Aug. 31-én a németek Reims és Verdun között megverték tíz francia hadtestet.

Szept. 7-én a németek Maubeuge-nél megverték a franciákat. Negyvenezer hadifoglyot s 400 ágyut ejtettek zsákmányul.

A nagyikindai járás főszoigabirájától

4446—1914. szám.

919—3.2

Pályázati hirdetés.

Magyarpadé községben megüresedett községi irnok-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Az irnok-végrehajtó javadalmazása 1000 korona.

Felhivom a pályázókat, hogy az 1883. évi l. t. c. 19. §-ában előirt bizonyítvánnyal és erkölcsi minősítést igazoló községi bizonylattal felszerelt kérvényeiket **f. évi október 15-ig** a nagyikindai szolgabirohághoz nyujtsák be.

Nagyikinda, 1914. szeptember 7.

Horváth Zoltán
főszoigabiró.

Garçon lakás

mely két elkülönített butarozott szobából áll

kiadó

Deák Ferencz utca 7. szám alatt. 894—x 16

Torontái iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkeket reklámcedulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a "Toronto" kiadó hivatalába intézendő. x 92

HELYBELI BESZERZÉSI FORRASOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Arpád-utca.

Bádigos:Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Biztosítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Arpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butorgyár:**

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.**Fényképész:**

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.**Fogműterem:**Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.**Fűszer- és csemegekereskedés:**Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főter, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelas Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidárúüzlet:Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékárúraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.**Mozigépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Női kész kosztium és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sirkóraktár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.**Szállodák:**Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.**Temetkezési intézet:**

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Uridivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongorarakta:

Weisser Adon, Gizella-part 6.

Hirdetéseket jutanyos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.